

שחיה בשבת מותר או אסור?

תלמיד: נעם אברהם ישראלי

כיתה: ח'

מורה מלווה: הרב יצחק שטרן

בי"ס: צביה פתח תקווה

שאלה תורנית והקשר לחיים האישיים שלי

שחיה בבריכה זה דבר שמאוד אהוב על הישראלים במיוחד בגלל הקיץ החם שיש פה בארץ, אני אוהב לשחות. ואני מגיל צעיר, בערך בכיתה ג', התחלתי לשחות, ומאז אני מנצל כל הזדמנות ללכת לים או לבריכה. בטיולים, אני הראשון שנכנס למעיינות ולבריכות (כשהמורה והמציל מרשים...).

באחת משבתות הקיץ התארחתי עם המשפחה בבית האחרון, והייתה שם בריכה. רציתי לנצל את ההזדמנות ולהיכנס לבריכה בשבת אחר הצהרים. מלבד זה שלא היה שם מציל, ההורים שלי אמרו לי שאסור לשחות בבריכה בשבת.

כמובן, שמעתי בקול הוריי, אבל לא באמת הבנתי למה זה אסור, הרי אני לא עושה שום מלאכה האסורה בשבת, ולא מחזיק ביד שום 'מוקצה', אז מה הבעיה בזה?! זה גרם לי לרצות לברר למה באמת אסור לשחות בבריכה בשבת.

בנוסף, בקיץ האחרון הייתה 'סערה גדולה' בפתח תקווה. המתנסים העירוני רצה לפתוח את הבריכה בשבת, והדתיים מאוד התנגדו. היו הפגנות משני הצדדים, הדתיים ביטלו מנויים, ונוצרה מחלוקת גדולה. גם כאן לא הבנתי כל כך מה הבעיה. ברור שיש בעיה לגבות כסף וכדומה, אבל אם מגיעים עם מנוי, ולא עושים שום חילול שבת, אז למה שלא יאפשרו לאנשים להיכנס לבריכה בשבת?

פרק א' - שחייה בבריכה בשבת

בפרק זה הבאתי את המשנה במסכת ביצה שאומרת שאסור לשחות במים בשבת (משום שבות), אח"כ הגמרא מבארת שאסור לשחות שמא יתקן כלי שייט.

בהמשך הבאתי את דברי הגמרא שאומרת שמוותר לשחות בשבת בבריכה שבחצר, אם יש לה שפה מסביב והיא לא נראית כמו ים או נהר. וכך גם פסקו הרמב"ם והשו"ע הלכה למעשה.

הבירור בפרק הזה רק חיזק את דעתי בכך שיש מקום נרחב להתיר שחייה בשבת, במקרה שלבריכה יש 'שפה' מסביב, כמו שיש ברוב הבריכות בארץ.

פרק ב' - חששות הנלווים לשחייה בשבת

בפרק הזה ביררתי האם יש חששות נוספים לאיסור השחייה בבריכה בשבת.

עסקתי בכמה נושאים: **ניגוב הגוף** - האם מותר לנגב את הגוף במגבת לאחר שיוצאים מהבריכה? הבאתי את דברי הגמרא במסכת שבת שאומרת שמי שהולך לרחוץ בנהר - צריך שינגב עצמו תחילה ואח"כ יעלה מן הנהר (שמא יטלטל את המים 4 אמות מים בכרמלית). ומכאן רואים שמוותר, ואף חובה לנגב את הגוף לאחר שנרטב בבריכה או בנהר.

ניגוב השיער - האם מותר לנגב את השיער לאחר השחייה, או שיש בזה בעיה של סחיטה בשבת? הבאתי את מחלוקת האמוראים בגמרא (מסכת שבת) אם יש סחיטה בשיער או לא, ודנתי בדברי הפוסקים ובעיקר בדעת הרמב"ם. והמסקנה היא שאין בזה איסור תורה, אבל יש בזה איסור דרבנן.

גזירה שמא יסחט את השיער - דנתי בשאלה, האם צריך לאסור את השחייה בבריכה בגלל שיש איסור דרבנן לסחוט שיער, ויש חשש שאנשים ישחו ואחר כך יסחטו את השיער. המסקנה שלי הייתה שזו לא סיבה לאסור שחייה בבריכה בשבת, מפני שאין עושים גזירה לגזירה, ומכיון שסחיטת השיער אסורה רק מדרבנן, לא גוזרים עליה עוד גזירה ואוסרים לשחות בבריכה בשבת שמא יסחט שיער.

סחיטת בגד הים - האם צריך לאסור שחייה בבריכה שמא יסחט את הבגד-ים? הבאתי את דברי הגמרא שאוסרת להיכנס עם בגד לתוך המים, שמא יסחט אותו (ומותר רק לצורך מצווה).

אך הפוסקים כתבו שהאיסור הוא רק בבגדים שמקפידים עליהם שיישאר יבשים, ובבגדים שיש בהם חשש סחיטה. ולפי זה יוצא שמוותר להיכנס למים עם בגד ים, מפני שלא מקפידים עליו שיהיה יבש, והוא עשוי מחומרים סינטטיים שאין בהם סחיטה.

מסקנת המאמר

המסקנה שלי מהמאמר הייתה, שמצד הדין מותר להיכנס ולשחות בשבת בבריכה שיש לה שפה מסביב, כאשר נכנסים עם בגד ים שאין בו חשש סחיטה, וכאשר מקפידים שלא לסחוט את שיער הראש.

ואף על פי כן נראה לי שעדיף שלא לשחות בבריכה בשבת, משום שאין זה מתאים לאווירת השבת ואין זה מכבוד השבת. קשה לי להגדיר מה בדיוק הבעיה בכך, אבל אני מרגיש שהשחייה בבריכה משרה אווירת יום חול, ולא מתאימה לקדושת השבת.

וראיתי שגם הרב יצחק יוסף שליט"א (ילקוט יוסף), אחר שהאריך להוכיח מדוע אין איסור הלכתי בשחייה בבריכה, פסק למעשה שראוי שלא לשחות בה. ושמחתי שזכיתי כוון לדעתו.

